

הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע בהתמודדות עם מצב החירום ותיקון

החלטות ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 975 מיום 18 באוקטובר 2023 שעניינה תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) וקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל', להחלטה מס' 978 מיום 19 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי העיר אשקלון לאור מלחמת 'חרבות ברזל', להחלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה (להלן – **החלטה 987**), החלטה מס' 988 מיום 23 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה, להחלטה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום (להלן – **החלטה 998**), להחלטה מס' 1006 מיום 29 באוקטובר 2023 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, תושבי העיר אשקלון ותושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה והחלטה מס' 1074 מיום 21 בנובמבר 2023 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, לקשישים ומחוסרי עורף משפחתי תושבי העיר אשקלון ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה, להמשיך במתן סיוע ליישובים שנפגעו באופן ייחודי או שפונו במסגרת החלטות הממשלה, ואינם מקבלים מענה על ידי מנהלת "תקומה", ולרשויות המקומיות שקולטות את התושבים שהתפנו ושפוננו:

1. לתקן את החלטה 987 ולהקצות סיוע תקציבי נוסף לרשויות המקומיות המנויות בה, באופן הבא:

א. בסעיף 3 העוסק בסיוע לעיר אשקלון במימון הוצאות החירום הנדרשות בעקבות המלחמה, במקום "20 מלש"ח" יבוא "50 מלש"ח".

ב. בסעיף 4 העוסק בסיוע לעיר אופקים במימון הוצאות החירום הנדרשות בעקבות המלחמה, במקום "5 מלש"ח" יבוא "10 מלש"ח".

ג. בסעיף 5 העוסק בסיוע לרשויות קולטות מפונים ומתפנים, במקום "34 מלש"ח" יבוא "64 מלש"ח".

2. לתקן את החלטה 998 ולהקצות סיוע תקציבי נוסף לרשויות המקומיות שפנו יישובים בתחומן בצפון, באופן שבסעיף 1 העוסק במימון הוצאות החירום הנדרשות להן בעקבות המלחמה ובהתמודדות עם פינוי תושביהן, במקום "35 מלש"ח" יבוא "70 מלש"ח".
3. לצורך יישום סעיפים 1-2 לעיל, יוקצה למשרד הפנים סך של 100 מיליון ש"ח בשנת 2023.
4. לצורך מימון החלטה זו, להנחות את החשב הכללי, בהתאם לסמכותו ובכפוף לכל דין, לדחות תשלומים בהיקף של 100 מיליון ש"ח שהוקצו בשנת 2023, כך שישולמו בפועל בשנת 2024.
5. לצורך מימון התשלומים שנדחו בהתאם לסעיף 4 להחלטה זו, להפחית בשיעור שווה סכומים בגובה 100 מיליון ש"ח מתוך הסכומים אשר הוקצו בשנת 2024 בהחלטת הממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 (למעט סעיפים 2 ו-3) וסכומים נוספים אשר הוקצו במהלך אישור חוק התקציב לשנת 2024 בכנסת לצורך יישום הסכמים פוליטיים.

דברי הסבר

לנוכח מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום 7 באוקטובר 2023, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג)(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023, לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

נוכח המציאות הביטחונית של התפתחות המערכה לגזרה הצפונית, משנמצא כי לא ניתן לשמור על שלום האוכלוסיה בטווח של עד 5 ק"מ מגבול הצפון או להבטיח אספקת מוצרים ושירותים בסיסיים עבורה, פונתה אוכלוסייה זו בהתאם להחלטות הגורמים המוסמכים וכפי שעוגן בהחלטה מס' 975 מיום 18 באוקטובר 2023 שעניינה תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) וקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל'. בהמשך, פונתה אף חלק מאוכלוסיית העיר אשקלון, בהתאם להחלטה מס' 978 מיום 19 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי העיר אשקלון לאור מלחמת 'חרבות ברזל', אשר תוקנה בהחלטה מס' 988 מיום 23 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה.

בעת הזו, מפונים היישובים בדרום ובצפון הארץ מכוח החלטה מס' 1074 מיום 21 בנובמבר 2023 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, לקשישים ומחוסרי עורף משפחתי תושבי העיר אשקלון ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה.

נוכח מצב דברים זה, החליטה הממשלה על מתן סיוע תקציבי לרשויות המקומיות. במסגרת החלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה (להלן – **החלטה 987**), ניתן סיוע תקציבי לרשויות שקלטו אוכלוסייה שפונתה ושהתפנתה ממקום מגוריה, אשר חולקה בהתאם לתבחינים שנקבעו על ידי משרד הפנים ואגף התקציבים במשרד האוצר, לעיר אשקלון בשל היותה יעד מרכזי לירי תמ"ס אשר מתבטא בכמות הנפילות וההתרעות בעיר, ונוכח זמן ההגעה למרחב מוגן, ולעיר אופקים, נוכח המתקפה הייחודית שחוותה העיר ביום 7 באוקטובר 2023, שבה נכנסו גורמים עוינים לעיר. במסגרת החלטה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום (להלן – **החלטה 998**) ניתן סיוע תקציבי לרשויות המקומיות בצפון שפנו יישובים בתחומן, מכיוון שהרשויות האמורות נדרשו לפנות חלק או

את כלל האוכלוסייה שלהם ולבצע את כלל המשימות הדרושות להבטחת האספקה והשירותים החיוניים לתושביהן המפונים ואלו שפוננו שנתרו ברשות המקומית.

נוכח התמשכות הליכי הלחימה ובהתאם המשך פינוי היישובים בהתאם להחלטות הממשלה, כמו גם התפנות עצמאית של תושבים, מוצע כעת לתת סיוע נוסף לרשויות המקומיות שבהן נקלטו המפונים והמתפנים וכן לרשויות המקומיות שיישובים בתחומן פונו בצפון הארץ ולערים אשקלון ואופקים נוכח הצורך בהתמודדות עם הפגיעה הייחודית שנפגעו, ולצורך כך לתקן את החלטה 978 ואת החלטה 998 ולהקצות לכך תקציבים נוספים, כמפורט בהחלטה זו.

הקצאת התקציב לרשויות המקומיות שבהן נקלטו מתפנים ומפונים, נעשית בהתאם למספרם בכל רשות ולהוצאה הנורמטיבית המשוערת הנגזרת מכך, לפי תחשיב שנערך על ידי אגף התקציבים, גורמי המקצוע במשרד הפנים ומרכז השלטון המקומי. במסגרת הוצאה זו, שירותים מוניציפליים אשר נדרש להגדיל את היקפם נוכח הגידול בהיקף המתגוררים ברשות המקומית.

יצוין כי משרד הנגב, הגליל והפריפריה החברתית מקצה גם הוא תקציבים לרשויות מקומיות שנקלטו בהן מתפנים ומפונים, אשר באזורים שבתחום סמכותו, ואולם תקציבים אלו מופנים לרשויות שקולטות אוכלוסייה בהיקפים משמעותיים ואינם מיועדים לעלויות השוטפות המוניציפליות המושטות על הרשויות המקומיות שקולטות מפונים אלא עבור הוצאות ייעודיות, דוגמת הקמת מתחמי פעילויות פנאי עבור התושבים המפונים וילדיהם, ומשכך אין מדובר בתקצוב כפול לאותה פעילות.

עוד מוצע כעת להקצות סיוע נוסף לאשקלון ולאופקים, אשר יהווה השלמה של התקציב שדרוש לכל אחת מהן לצורך התמודדות עם מצב החירום בשל הארועים שארעו בערים אלו, שבגינם כבר הקצתה הממשלה סיוע תקציבי בהחלטה 978, בהתאם לבחינה מקצועית שנערכה, מוצע כעת להקצות לכל אחת מהן את השלמת התקציב למיצוי הצרכים של הרשות המקומית לגבי אותם ארועים. יובהר כי לגבי העיר אשקלון, הסיוע התקציבי שמוצע לתת לה כולל בנוסף לאמור גם את צרכיה נוכח פינוי חלק מתושביה בהתאם להחלטות 978, 988, 1006 ו-1045, לעניין ביצוע המשימות הדרושות להבטחת האספקה והשירותים החיוניים לתושביהן המפונים ואלו שנתרו ברשות המקומית.

יצוין עוד כי ליישובי עוטף עזה, ניתן מענה על ידי מנהלת "תקומה" אשר פועלת לשיקום ולפיתוח האזור והאוכלוסייה בו, אשר בהחלטה מס' 1054 מיום 12 בנובמבר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" קיבלה משאבים נוספים לצורך כך.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בהצעה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 975 מיום 18 באוקטובר 2023 שעניינה תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) וקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל'

החלטה מס' 978 מיום 19 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי העיר אשקלון לאור מלחמת 'חרבות ברזל'

החלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה

החלטה מס' 988 מיום 23 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה

החלטה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום

החלטה מס' 1006 מיום 29 באוקטובר 2023 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, תושבי העיר אשקלון ותושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה

החלטה מס' 1074 מיום 21 בנובמבר 2023 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, לקשישים ומחוסרי עורף משפחתי תושבי העיר אשקלון ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי למשרד האוצר מצורפת להחלטה זו.

מוגש על ידי שר האוצר
ועל ידי שר הפנים

י"א בכסלו התשפ"ד
24 בנובמבר 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע בהתמודדות עם מצב החירום ותיקון החלטות ממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

לנוכח מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום 7 באוקטובר 2023, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023, לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו מוארכת מזמן לזמן, ונכון לעתה עומדת בתוקף עד יום 9 בנובמבר 2023. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

נוכח האמור והמציאות הביטחונית שחייבה פינוי יישובים וקליטת תושביהם ברשויות מקומיות אחרות, החליטה הממשלה על מתן סיוע תקציבי לרשויות המקומיות.

במסגרת החלטת הממשלה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 (להלן – **החלטה 987**), ניתן סיוע תקציבי לרשויות שקלטו אוכלוסייה שפונתה ושהתפנתה ממקום מגוריה, וזו חולקה בהתאם לתבחינים שנקבעו על ידי משרד הפנים ואגף התקציבים במשרד האוצר, לעיר אשקלון להתמודדות עם מצב החירום בשל היותה יעד מרכזי לירי, ולעיר אופקים, להתמודדות עם מצב החירום, בין היתר, נוכח המתקפה הייחודית שחוותה העיר ביום 7 באוקטובר 2023, שבה נכנסו גורמים עוינים לעיר.

במסגרת החלטת הממשלה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 (להלן – **החלטה 998**) ניתן סיוע תקציבי לרשויות המקומיות בצפון שפוננו יישובים בתחומן, מכיוון שהרשויות האמורות נדרשו לפנות חלק או את כלל האוכלוסייה שלהם ולבצע את כלל המשימות הדרושות להבטחת האספקה והשירותים החיוניים לתושביהן המפונים ולאלו שנותרו ברשות המקומית.

נוכח התמשכות הליכי הלחימה ובהתאם המשך פינוי היישובים מכוח החלטות הממשלה, כמו גם התפנות עצמאית של תושבים, מוצע כעת לתקן את החלטות 978 ו-998 ולתת סיוע נוסף לרשויות המקומיות שבהן נקלטו המפונים והמתפנים, לרשויות המקומיות שיישובים בתחומן פונו בצפון הארץ ולערים אשקלון ואופקים נוכח הצורך בהתמודדות עם הפגיעה הייחודית שנפגעו.

הקצאת התקציב לרשויות המקומיות שבהן נקלטו מתפנים ומפונים, נעשית בהתאם למספרם בכל

רשות ולהוצאה הנורמטיבית המשוערת הנגזרת מכך, לפי תחשיב שנערך על ידי אגף התקציבים, גורמי המקצוע במשרד הפנים ומרכז השלטון המקומי. במסגרת הוצאה זו, שירותים מוניציפליים אשר נדרש להגדיל את היקפם נוכח הגידול בהיקף המתגוררים ברשות המקומית.

לגבי הסיוע התקציבי לרשויות קולטות המפונים והמתפנים, יצוין כי משרד הנגב, הגליל והפריפריה החברתית מקצה גם הוא תקציבים לרשויות מקומיות כאמור באזורים שבתחום סמכותו, ואולם תקציבים אלו מופנים לרשויות שקולטות אוכלוסייה בהיקפים משמעותיים ואינם מיועדים לעלויות השוטפות המוניציפליות המושטות על הרשויות המקומיות שקולטות מפונים אלא עבור הוצאות ייעודיות. כך למשל, הקמת מתחמי פעילויות פנאי עבור התושבים המפונים וילדיהם. משכך, אין מדובר בתקצוב כפול לאותה פעילות.

עוד מוצע בהצעת ההחלטה להקצות סיוע נוסף לאשקלון ולאופקים, אשר יהווה השלמה של התקציב שדרוש לכל אחת מהן לצורך התמודדות עם מצב החירום בשל האירועים שאירעו בערים אלו שבגינם כבר הקצתה הממשלה סיוע תקציבי בהחלטה 978, בהתאם לבחינה מקצועית שנערכה שלפיה נדרשת השלמת התקציב למיצוי הצרכים שלהן לגבי אותם אירועים. זאת, תוך שהסיוע התקציבי שמוצע לתת לעיר אשקלון כולל בנוסף לאמור גם את צרכיה נוכח פינוי חלק מתושביה בהתאם להחלטות הממשלה השונות שהתקבלו לעניין ביצוע המשימות הדרושות להבטחת האספקה והשירותים החיוניים לתושביהן המפונים ולאלו שנותרו ברשות המקומית.

לגבי הסיוע התקציבי לרשויות שיישובים בתחומן פונו יצוין כי ליישובי עוטף עזה ניתן מענה על ידי מנהלת "תקומה" אשר פועלת לשיקום ולפיתוח האזור והאוכלוסייה בו, אשר בהחלטה מס' 1054 מיום 12 בנובמבר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" קיבלה משאבים נוספים לצורך כך.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

עמדת היועץ המשפטי של משרד הפנים – אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לנוכח כל האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

10. ס. נ. ג.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר

תפקיד

עו"ד אסי מסינג

שם